

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: . . . . .
Vidéken: . . . . .
Egy hóra. . . . . I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . . . 3 . . . . . Negyedévre 4 . . . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN,
Piaoz-utca 47. és 49. szám.

Szomorú számok.

Debreczen, jan. 21.

Tegnap a képviselőházban érdekes vitát folytatott két szónok a katonai ügyekről Jekelfalussy honvédelmi miniszterrel. A szónokok keményen vágták a miniszter szemébe azt az embertelenséget és barbárságot, mellyel a halálba kergetik katonáknál a szegény újoncot.

És Jekelfalussy, miniszterhez illően úgy kiszépitgette a dolgot, hogy kiderült, hogy újoncnak lenni jobb, mint miniszternek. Igen ám, de van egy bizonyos irás arról, a mely merő ellentétben áll azzal, a mit Jekelfalussy mondott.

Nevezetesen minden esztendőben kiad a hadügyminisztérium egy szomorú és sötét tárgyú jelentést arról, hogy az elmúlt évben hány ember lett öngyilkos a katonaságnál. Hány fiatal férfi dobta el magát az életet, a melyet vagy megunt, vagy nagyon terhesnek tartott.

A katonai minisztérium nem sok idő óta hozza nyilvánosságra ezt a gyászos kimutatást. Régebben ettől nagyon tartózkodtak volna, az öngyilkosságokat, vagy azok kísérleteit szorgos gondal titkolták, aminthogy a kaszárnya élet mindenütt szereti a maga esemé-

nyeit lehetőleg elzárni a külvilág szeméi elől. Ebben természetesen sem igazság, sem jogosultság nincsen. Valamely idegenpénzből fenntartott zsoldos csapatnál talán lenne, de a kaszárnyák lakosságát a mi fiaink adják s a mi adónkból tartatnak fenn, e szerint itt a nyilvánosság kizárása s az erős titkolódzás jogosulatlan. Ez a nézetvezette az országgyűlést s a delegációt akkor, amidőn kötelezte a katonai kormányt arra, hogy a kaszárnyákban az év folyamán történt öngyilkosságokról pontos kimutatásokat tegyen közzé a nyilvánosság előtt.

Bizony meglehetősen szomorú ez az idén is. Mint eddig, mint mindig. A honvédséget is beleértve, százon jóval fölül volt az öngyilkos s amellet öngyilkos kísérlet is ötvenen felül történt. Nagy és megdöbbentő számok ezek, melyeknek oda kellene állítva lenniök állandóan a csapatparancsnokok elé azzal a fölirással, hogy több humanizmust, minél több humanizmust, a mennyit csak lehet.

Valami tulságig vinni nem lehet, az bizonyos. A megkívánható rend elérésére erős fegyelem kell. A katonasághoz az egész népesség bizonyos átlaga vonulván be, nagyon különböző erkölcsű, értékű és súlyu emberek kerülnek együvé, a tiszta erkölcsű mellé

a morális defektusokban sinylődő, esetleg az örökletesen terhelt egyén. Pontosság, rend és fegyelem csak komoly intézkedésekkel tartható fenn, az bizonyos, — ámde kétségtelen az is, hogy ott vannak aztán olyan tulzások is, amelyek megfelelő humanitással elkerülhetők lennének.

Öngyilkosságok történnek ugyan azokban a zsoldos seregekben is, ahol a legénység nem sorozódik, hanem önként áll be s épp olyan havidijas alkalmazottja az államnak, mint a tisztje. De ez is elunja olykor az életet s a szolgálatot. Az angol és amerikai hadihajókon mind csupa önként beállott ember szolgál, de azért a hadihajójuk alig birnak úgy érinteni egy-egy idegen kikötőt, hogy néhány matrózuk meg ne szökjék.

De figyelemreméltó a mi hadseregünkbeni öngyilkosságoknál, hogy azoknak tulnyomó nagy százaléka a *szolgálati első év első felére*, nagyrészt a regutasorra esik. A fiatalember nem tud beletörödni a szokatlan környezetbe, bántja a honvágy s ha azután a bánásmód erős, altiszti durvaságokkal kevert: kész az eltökélés a halálra. Igaz ugyan, hogy vannak esetek, mikor a besorozott fiatal katonára még be sem vonul a kaszárnyába s a szolgálatától való félelmében

A granovai parasztek.

Irtá: **Hollósi Sándor.**

(Folytatás.)

Nagy elhatározás után az egyik paraszt a kunyhó ajtóhoz lépett és benézett. Egyik muschik a másik után lopódzott be mignem telve volt a szük odu.

Borzasztó volt e csendesség — a zaj előtti csendesség . . .

Az egész tömeg szemé választ követelt Iván Stephaniuskától. „Ő” érezte a követelő tekintetet és a földre nézve — hallgatott.

De a granovai parasztek szemeiben csillogott a harag.

Azon reménység csak most egy csapásra megsemmisült, a csalódás és a gonosz visszaélés bizalmukkal, a bosszualás, ami az oroszok sajátossága, helyet szerzett magának ama tekintetben, melyet csakhamar a büntető bíróság ítélete fog követni.

Mert csalódtak Iván Stephaniuskban

— ez már nyilvánvaló. Egy méltatlan embert küldtek a cár atyus elé.

Óvé volt a hiba, hogy kívánságuk nem teljesült — bizonyára ők egyedül azok, kiknek kérése nem teljesült.

Mindenki kineveti a granovai parasztekot: „Ravaszul akarták csinálni — és ez a jutalmuk.”

Természetes nem is említette a kötelességét nem tudó Iván a granovai-ak kívánságát.

Bizonyára ahelyett, hogy kötelességét teljesítette volna, elmulatta az érdemtelenül kapott rubeleket; amit az utra kapott, hogy a nép örömét, bánatát szíven viselje — az akasztófára való.

A harc nőtt a parasztek szívében — és végül elárulta a katastropha közeldtét.

A hallgató parasztek közelebb húzódtak képviselőjükhöz.

Egyszerre csak egy durva kiáltás szakította meg a csendet. „Halljuk!”

Iván Stephaniusk hallgatott.

De most már a tömeg kiáltotta „halljuk, halljuk!”

Iván Stephaniusk félelmetes, kolduló tekintetet vetett. Ez volt a válasz: egy ártatlan boldogtalan. A granovai parasztek azonban nem akarták ezt figyelembe venni.

Iván majd megőrült.

Nem tudta, hogy miképpen magyarázza meg a muschiknak, hogy miért nem hozott „földet és szabadságot”, hogy miért oszlatták fel a dumát. — Amit ő maga sem tudott, ő meg a többi sem. Hisz' ők ugy sem hiszik el neki.

Sejtette, hogy ő fog bűnhődni, az államhatalom gonoszságáért.

Bele is törődött a dologba, ismerte az orosz fatalizmust, mely szerint: így kell ennek lenni.

Hogy miért? — Azt nem tudta, itt nem segített semmi okoskodás.

És Iván Stephaniusk, a jó Iván el akarta tűrni a nép haragját, bár ártatlan volt, martyrja egy állatias rabszolga népnek. Ez az élet tragikuma.

Építkezési, csatornázási és gépészeti vasöntemények gyártására — bármely anyagu gépalkatrészek előállítására — gazdasági és iparigépek szakszerű javítására — általában minden géplakatos-, kazán- és műkovács munkák végzésére — legjobban berendezett, tehát legmunkabíróbb és legolcsóbb is **a régi**

„Debreczeni Vasöntőde és Géplakatoság”

Péterfia végén, a Hadházi-utczában.

Telefon 466. sz.

Telefon 466. sz.

Kiváló szőlőmalmok, borprések, borszivattyúk, kerti-, udvari- és községi kútszivattyúk gyártásáért többszörösen kitüntetve!

már is elemésztette magát. Az is igaz, hogy ebben része van azoknak a hangulatoknak is, mit már előre, a faluban otthon csinálnak neki. A magyart gyakran elnevezték vitéznek, bábornak, lovagiasnak, hadratermettnek s ha egy fiatal embert besoroznak, hogy szolgálja a hazát és a királyt, egész familiája olyan rémitő sirással követi a kaszárnya kapuig, mintha egyenesen nyuzni vinnék.

De egyedül helyes útja e szomorú bajok lehető megállításának a humánus bánásmódnak minél szélesebb mederben való alkalmazása. Emberi szellem kell a hadseregbe!

Végtelen viták.

Kell a néphadsereg.

A képviselőház ülése.

— Express tudósítás. —

Budapest, jan. 21

Szokatlanok tűnik fel az újabb széles mederbe terelődött obstrukció, amelyből régen volt része a t. Háznak. Az ujoncjavaslat végtelen vitája elhúzódik, egy két szónok beszél az ülés alatt, közben házszabály magyarázásokkal töltik el az időt.

A mai ülésről részletes tudósításunk a következők:

Elnök: Justh Gyula. A formások elintézése után, felhatalmazást kér az elnök arra, hogy az elhunyt Varga Károly képviselő ravatalára a Ház nevében koszorút küldhessen.

Házszabály vita.

Napirend előtt Farkasházy Zsigmond a házszabályokhoz kér szót.

Farkasházy Zsigmond: Birálja a tegnapi elnöklő alelnök eljárását, amiért tegnap nem engedte meg, hogy a házszabályokhoz szólhasson. Helytelenül járt el az elnök a szavazásnál is, mert többen

voltak a napirendi indítvány ellen, mint mellett.

Návay Lajos személyes megtámadtatás címén kér szót és erélyesen vissza utasítja Farkasházyt ama vádjait, mintha ő a házszabályok ellen járt volna el, amikor Farkasházyt tegnap nem adta meg a szót.

Határozottan visszautasítja Farkasházy vádjait, a szavazatok pontatlan megállapítására vonatkozólag.

Sziklay Ottó — Farkasházyt vádaskozva kijelenti, hogy nem felel meg a valóságnak, hogy az ujoncjavaslatok nem lettek a bizottságokban letergyalva.

Farkasházy félremagyarázott szavait értelmezi és fenntartja állításait.

Justh Gyula elnök: Felvilágosítja Farkasházyt helytelen felfogásáról.

A bécsi villamos.

Szapannos István: Kéri az elnököt, vegye tekintetbe, hogy mindenki s így az elnök is tévedhet s ha eljárását bírálják is, az még nem jelentheti azt, mintha az elnököt rosszhi-zeműséggel vádolnák. Kívánja, hogy az elnök ezt tudomásul vegye.

Az elnök: Kijelenti, hogy intézkedéseit bírálni nem engedheti.

Bozóky Árpád: Kifogásolja, hogy a pozsony—bécsi villamosról szóló javaslatot nem terjesztették újra a bizottság elé.

Az elnök következők:

Az ujoncjavaslat

tárgyalásának folytatása

Juciu János: Veszedelemnek tartja, hogy ma, a néphadsereg idejében a népies szellem kizárassék a hadseregből. Túrhetetlen tehát, hogy a mi katonáinkba olyan szellemet nevelnek bele, amely a mi népünk érdekével, meggyőződésével homlokegyenest ellenkezik. Karzati szempontból is fontosnak tartja, hogy a legénységet a saját anyanyelvén képezzék ki.

Bródy Eraó: A javaslat ellen szól és gazdasági szempontból helyteleníti a kormány katonai politikáját.

A horvát helyzet. Zágrábból jelentik: Zagorác Izván volt koalíciós képviselő kijelenti, hogy a bán programjának ama rejtett vádja, hogy a horvát koalíció dinasztia ellenes, valótlan.

... most következett az ítélet. Túrnie kellett. Egy k ököcsapás a másikat érte. Átok és állatias kiáltozás vegyült a tompa ütlegekbe, míg egy test nehezen, hörögve a földre zuhant.

Csend lett és a muschik-ok egymásután távoztak a kunyhóból, anélkül, hogy az ártatlanra néztek is volna.

Bent az öreg Sergej Alexejevits, bölintott a fejével és mormogott:

„Föld és szabadság! Haha...! Oh Oroszország! Oh Miklós szent atyus!”

... Megint az a csend, mintha nem játszódt volna azóta egy tragico-média.

Csak a véres padlón hörög ártatlan hangja hallatszott:

„Igazuk volt, Sergej Alexejevits, én voltam a felelős.”

... Ez történt Granován. Igaz történet. Az újságok azonban csak néhány száraz szóval emlékeztek meg erről...

... Oh te jó együgyű megölt nép!

Oh szent Oroszország! Oh Miklós atyus...

Küldöttség a táblán.

Egy kinevezés körül.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, január 21.

Hajduszoboszló járás tiztagu küldöttsége tisztelgett tegnap Porubszky Jenő táblai elnöknel és Szücs Miklós törvényszéki elnöknel. A küldöttséget Lengyel Imre nyugalmazott táblabíró vezette.

Lengyel Imre először is a város tiszteletét tolmácsolta, a táblaelnök előtt azután pedig sürgős n kérte az albirói állás betöltését.

Porubszky Jenő szívesen fogadta a szoboszlói küldöttséget és megígérte, hogy neki is óhaja, hogy Szoboszlón a bíróság ügymenete zavaroknak ne legyen kitéve és a létszám mielőbb teljes legyen. Ez azonban az igazságügyminiszter hatáskörébe tartozik.

Azután a küldöttség tagjaival hosszasan elbeszélgetett A küldöttség, melyben részt vettek Kovács Gyula alispán és dr. Czeglédi Mihály tiszti főügyész is, ezután Szücs Miklóshoz ment, ki szintén a legfinomabb magatartásban részesítette a küldöttséget.

Érdekes, hogy ezzel egyidőben látott napvilágot a „Budapesti Közlöny”-ben egy kinevezés, amely szerint Scholcz Elemér joggyakornokot aljegyzővé nevezte ki Hajduszoboszlóra. Ezzel valószínű, hogy az albirói állás betöltése el is fog odázódni.

Vihar a házszabályok miatt.

Andrássy és a szociálisták.

Miért kell a revízió?

— Express tudósítás. —

Budapest, január 21.

A képviselőház folyosóján ma délután ismét nagyobb csoport vette körül Andrásy Gyula gróf belügyminisztert, aki jőformán egy óra hosszat fejtegette azt az álláspontját, mely szerint az új házszabálynak okvetlen rendelkezni kell azzal a tartalommal, hogy a többség keresztül tudja vinni akaratát.

Ha ebbe a Házba — ugymond Andrásy — be fog jönni egy nyolcvan főből álló szociálista és nemzetiségi ellenzék, azok mindent meg fognak akadályozhatni.

A csoport Andrásy körül folyton változott, de Andrásy fáradhatatlanul beszélt és felelt a kérdezősködőknek.

— Én nem helyeslem, az ujoncjavaslat kivételét sem. Nekünk, éppen a magunk szempontjából kell benthagynunk a katonai kérdéseket is, a sürgősségi rendszabályok előtt. Látnia kell Bécsnek, hogy mi csakugyan rendelkezünk a katonai létszám megadása felett: akkor Bécs

Gond nem játék! Siessen mindenki a Harmathy antiquariumba Fűvészkert-u. 14. Mert ott könyv, ami szép és hasznos, drága és jó; potom áron kapható!

is engedékenyebb lesz velünk szemben.

Valaki, a képviselők közül ezt kérdezte Andrásytól:

— Vállalhat-e, garanciát kegyelmes uram arra nézve, hogyha megszavazzuk a házszabályrevíziót, elintézik-e Bécsben kedvezőleg a katonai kérdéseket.

— Én garanciát nem vállalhatok, de azt tudom, hogy még van erre hajlandóság, még hogyha nem lesz meg az a házszabálymódosítás, akkor semmit sem kaphatunk, mert semminek sem vagyunk urai.

Andrássy szavait figyelemmel hallgatták, de megjegyzést csak keveset tettek. Ugylátszik, bármily meggyőző erővel beszélt is Andrásy, nem igen sikerült kapacitálni a függetlenségeket arra, hogy a kivételektől álljanak el.

Eközben híre futott, hogy Hoitsy Pál, Mezey Lajos és társai egy kompromisszum ajánlatot készítettek, mely szerint először csak egy ideiglenes házszabályrevíziót csinálnak, mely csakis a budgetre és a választói reformra vonatkozik és csak a választói reform keresztül vitelének idejéig tart; másodszer csinálnak egy végleges tervet, amely csak a választói reform keresztülvitele után fog életbe lépni.

Hoitsy és társai 1 óra után elmentek Andrásyhoz a dolog felől tárgyalni.

Széchenyi gróf és a fényképész

Le akarták tartóztatni a grófot.

A szigorú Amerika

— Távirati tudósítás. —

Budapest, jan. 21.

Különös kalandja volt Széchenyi László grófnak, Wanderbilt Gladisz völegényének. Egy fényképész, aki le akarta fotografálni a grófot, a botjával megütötte, úgy, hogy a rendőrség is beleavatkozott dologba.

Az esetről a következő távirat érkezett:

Széchenyi László grófot, mielőtt Wanderbilt Gladiszt feleségül veszi, a rendőrség kihágás miatt vonja felelősségre.

Erre az ad okot, mert egy fényképész botjával megütötte. A fotografus Széchenyi letartóztatását kívánta, de megtagadta a rendőrbíró.

A fotografus tudniillik lefényképezte egy lókiállításán a grófot, aki őt összeszidta és figyelmeztette, hogy többé le ne fényképezze.

A fotografus azonban újabb felvételt akart készíteni a grófról, ki erre őt botjával megütötte.

Az ügyet a rendőrbíró fogja tárgyalni, mely iránt nagy az érdeklődés.

A második vigest.

Sikerek láncolata.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 21.

Tegnap délután zajlott le a csütörtöki felolvasó-esték rendező bizottsága által tartott második vigest. Zsufolt volt a Bka díszterme, ami fényes anyagi sikerre mutat, de fényes volt az erkölcsi siker is, melyre úgy a szereplők, mint a rendezőség méltán büszke lehet.

Rácz Károly országhírű zenekara nyitotta meg az estét; a temperamentumos zenekarnak művészi összjátékát zajos tapsaira viszonzásul elénekelt pár rim nélküli kuplét, amellyel szintén nagy sikert aratott. Ez nem is csoda, ismerve Polgár sokoldalúságát s páratlan komikumát.

Polgár Sándor, színházunk egyik legjelesebb tagja adta elő Jonathán tragikomikus élményeit, alaposan megkacagtatva mókáival a közönséget, melynek zajos tapsaira viszonzásul elénekelt pár rim nélküli kuplét, amellyel szintén nagy sikert aratott. Ez nem is csoda, ismerve Polgár sokoldalúságát s páratlan komikumát.

Ó utána Fehér Olga énekelt el a „Kesergő leány”, s a „Csalogány éneke” című remek dalokat. Mindkettőt meleg érzéssel s bensőséggel énekelt s remek hangja egészen meghódította a közönséget.

Horváth Kálmán néhány gyönyörű verset szavalt el szépen, nagy közvetlenséggel, igaz művészettel. „Dal a futórhadnagyról s a huszárhadnagyról” s a „Hatvan baka” című versek egészen elragadták a közönséget, mely viharos tapsal üdvözölte az oly hamar kedvencévé lett bájos művésznőt.

Most Horváth Kálmán érces baritonja zendült fel, betöltvén az óriási terem minden zugát. Hangjának meglepő hajlékonysága szívekig hatott. Az igazi magyar érzelemmel énekelt „Grand caffè” dal mély hatást tett a hallgatóságra s pajkosan kedves volt „Dal a nőkről” szóló ária. Növelte a hatást a „Politzerek u'azója” című bohókás kupléjával. Frentikus taps üdvözölte érte a kiváló művészt.

Dr. Mariska ügyvéd dilettantizmust messze túlhaladó művészettel adta elő Csozin „Hrande polonaise brillante” c. mesterművét. Nincs oly híres művész, ki jobban, s ebben s művésziessében interpretálta volna ezt a remekművet, melynek minden szépsége, rejtett varázsa gyönyörűen érvényesült Dr. Mariska bámulatos játékában, melyet óriási tapsvihár kísért.

Ó utána Than Gyula kollégánk olvasott fel egy pompásan megírt, rendkívül kacagató, humoros apróságot a „sajtó hibákról”. A kitünően megírt s rendkívül ügyesen felolvasott apróság viharos hatást keltett.

Rendkívül érdekes sucin mindennapi szám volt Fehér Olga művészi futólése, ki a saját zongora-kisérete mellett futyult el pár csinos dalt.

A legsikerültebb szám egyike volt az estén a Horváth pár páros jelenete, kik az „Ujházások” című epilógót adták elő általános derűtség között.

Zilahy fia a kis Zilahy Pali a „Kakas ülön” című híres monológot adta elő. Művész emberek, művészi tehetséggel megáldott gyermeke a kis Zilahy, ki a rendkívül ügyesen előadott monológgal egy csapásra meghódította a közönséget.

Karént Dénesné iskolázott remek szép hangjával s frappáns hatású előadásával ért el óriási sikert. Castaldon „Tiltott dalát”, s a „Remete-csengettyűjének” egyik áriáját énekelte el s a közönséget egészen lebilincselte a varázslatos szép ének.

Zilahy Gyula az örök ifju Zsül adott elő aztán egy néma jelenetet. Bemutatta egy vidéki viselkedését a színházban. Felesleges mondani, hogy harsogó kacaj kísérte minden mozdulatát.

Csanády, Mikó, Balla s Müller egy macska quartettet adtak elő igen ügyesen, állandó derűtségben tartva a közönséget.

Az ó budai választás. Ennek a hétnek a végén helyreáll a nyugalom Ó-Budán. Meg lesz a döntés, hogy melyik párttá a győzelem. Tegnap este öt tagu küldöttség járt egy budapesti ügyvédnél, akit a jelöltséggel megkínáltak. A programválasztást rábízták, de ajánlották, hogy a keresztény-szocialista programot ciffizze ki. Lehet, hogy az utolsó percben jelentkeznék fog a harmadik jelölt.

Rémes vasuti katasztrófa.

Egymásba szaladt vonatok.

Emberhalál utközben.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, jan. 21.

Rómából nagy szerencsétlenség híret jelentik.

Borzalmas és a maga nemében szinte páratlan vasuti szerencsétlenség történt tegnap este 9 óra tájban Pávia és Róma között, az Aquabella folyó fölött épített vasuti hidon.

Az Aquabella hidon ugyanis két vonat összeütközött, s több ember megsebesült. Az igazi szerencsétlenség azonban csak ezután történt.

Az egyik vonat lokomotívja a másik sínparra esett át. Ekkor érkezett ezen sínparon a bergamói személyvonat, melynek késése volt és ezért az előírtnál sokkal nagyobb sebességgel robogott át a hidon.

A személyvonat ott beleütközött a római gyorsvonat lokomotívjába. Az összeütközés borzasztó volt. A bergamói vonat több kocsija összetört és romjai alá temette utasait, kik közül 9-en meghaltak s igen sokan megsebesültek.

A legtöbbnek holtteste iszonyuan meg volt csonkítva, levágott karok és testrészek hevertek mindenfelé. A három vonat alkalmazottjai közül csodálatos módon senki sem sebesült meg. Csupán egy gépész tűnt el, de lehetséges, hogy megszökött.

A vizsgálóbíró azt mondja, hogy a lokomotívvezetők nem vették figyelembe a jelzések s ez okozta a szerencsétlenséget.

Törlesztéses kölcsönöket

olcsó kámatra, földbirtokokra és házakra a legelőnyösebb feltételek mellett igen rövid idő alatt eszközöl. Drágább kamatu meglevő kölcsönöket Olcsóbbra cserél az Ingatlan és földhitel forgalmi Intézet Grossman és Mandel Debreczen, Hunyadi-u. 17, sz. Felvilágosítást díjmentesen ad.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Szerda Nők az alkotmányban. Vigjáték. „B” bérlet.

Csütörtök Varázskeringő, Operette. Ujdonság. Általános bérletszűnet.

Péntek Varázskeringő. Operette. Általános bérletszűnet.

Szombat Varázskeringő. Operette. Bérletszűnet. Jog a „C” bérletnek.

Vasárnap délután Josette kisasszony. Bohózat.

Vasárnap este Varázskeringő. Operette. (Kisbérlet.)

— **Nők az alkotmányban.** Ezt, a legutóbbi előadások általános tetszéssel fogadott, kedves vigjátékot adják ma este, melyben a főszerepeket Jeszenszkyné, Lukács Juliska, Ternyei, Szabó Irma, Békés és Zilahy adják.

— **Zilahyné tolettjei a Varázskeringőben.** Partir toilletekben is gyönyörködhet ezuttal a közönség. Zilahyné, ki a hercegnő szerepét adja, a főváros első szabász műhelyében készítette szebbnél-szebb ruháit, melyeket megkísérlünk hozzávetőleg lefesteni. Az első felvonásban a menyasszonyi ruha fehér brokát selyem lesz trüszeli csipkével, mulus virág s valódi ezüst szálakkal gazdagon díszítve. A hozzávaló menyasszonyi fátyol méltó kiegészítése a ruhának, mert az valódi shantilli csipke. A második felvonásban egy ivoir posztó costümben jelenik meg, selyem zsinór díszítéssel, s a legutolsó divatu bőrécében eső szoknyával. A harmadik felvonásbeli toillettje Zilahynénak is méltó a megemlézésre, ez rózsaszín liberti kézi himzésű. A pazar toillettek méltó kerete a Horváth Kálmán zöld posztóból készült gazdag ezüst zsinórzattal díszített első felvonásbeli díszruhája. Lónyai Piroska az II. felvonásban egy himzett fehér ruhában, míg a harmadik felvonásban egy igen elegáns fehér csipke uszályos ruhában fog játszani.

— **A Varázskeringő** előadásra jegyek már máától kezdve válthatók, s a közönség kényelmére úgy intézkedett az igazgató, hogy két első előadásra a jegyek egyszerre kiválthatók.

Szédelgés mézzel.

Váltó és a bádög.

Beesapott pályádr.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, január 21.

A rendőrség érdekesnek ígérkező bűnügyben folytat nyomozást. Erre egy pályádr feljelentése adott okot, aki egyik volt vasuti alkalmazottat azzal vádol, hogy tőle több száz korona értékű mézet zsarolt ki és sikasztott el. A feljelentés súlyos vádjait egy átveteli elismervénnyel és egy fedezeti váltóval igazolja.

A vádlott A. T. volt vasuti alkalmazott. Hajdan jobb sorsa volt, kereskedő, majd később vasuti altiszt lett, de a könnyelmű élet mindig a lejtőre vitte. Egyidő óta egyik külvárosi vendéglőben volt, mint pincér alkalmazva s itt hozta a sors össze Tuza József pályádrrel, aki egy pohár borra ment a vendéglőbe. Szóba állott vele A. T. és rövid szóváltás közben kivette be-

lőle, hogy mézet eladni jött Debreczenbe. A. T. ajánkozott neki, hogy segít az eladásban.

Tuza József eleinte huzódozott az üzlet kötésétől, de azután A. T. egy felmutatott és 826 koronáról szóló takarékpénztári könyvvel megtevesztette Tuzát, aki nyomban átadott neki 239 korona értékű mézet, mely sulyban 266 kgrammot tett ki. A bacsületesség kedvéért A. T. adott egy jegyzéket a mézről és egy 200 korona értékű váltót.

Azóta pár hét telt el, de A. T. Tuza többszöri felszólítására sem számolt el, sőt valósággal bujdosik előle. Tuza végre belátta, hogy itt közönséges csalásról van szó és sikkasztással áll szemben, tegnap feljelentést tett ellene a rendőrségen, mely el is rendelte a vizsgálatot.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi teleten sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. s. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2. Szerkesztőség és kiadóhivatal Piacz-utca 47. sz.

— **A szerkesztőségéből.** Sipos Béla, lapunk felelős szerkesztője egészségének helyreállítása céljából több heti tartózkodásra Pöstyén fürdőbe utazott. Távolléte alatt a lap szerkesztéséért Balassa Sándor h. szerkesztő felelős.

— **Ülés a városházán.** A város nyugdíj ellenőrző bizottsága tegnap ülést tartott, a melyen Vecsey Imre elnökölt. A bizottság nyugdíj ügyekkel foglalkozott Nagy Jenő és Pap Mihály kérelmét a bizottság elutasította. Szabó Sándor vásár biztos nyugdíjazására előterjesztést tesz.

— **A szoboszlói papválasztás.** Mint már jeleztük, Szoboszlón ma kezdődik meg az ev. ref. lelkes választás, a mely iránt meggyezerte nagy az érdeklődés, Kovács Gyula alispán ma utazott el H. Szoboszlóra.

— **Kegyelem a szökevény hadköteleseknek.** Jelentettük, hogy a király jubileuma alkalmából a hadügyi vezetőség utján kegyelmet eszközöltek a katonaszökevényeknek. A honvédelmi miniszter Debreczen városához leiratot küldött, melyben részletesen felsorolja a miniszter azokat a módokat, melyek alapján az érdekeltek kegyelemben részesülnek. A király rendeletét a tanács azzal teszi közvé, hogy a kegyelemre igényt tartó állításköteles közös vagy honvéd szökevények, hivatalában 1908 évi december hó első napjáig jelentkezzenek.

— **A Csokonai kör választmányi ülése.** A Csokonai-kör választmányja jan. 24-én, szerdán d. u. 4 órakor a Csokonai-házban ülést tart. Tárnyak: 1. A kaszinói Kazinczy-pályázat bírálata. 2. Az orsz. magy. szövetség emlékirata. 3. Erekllyetári örválasztás. A házalap átadása 5. Jelentések. 6. Folyó ügyek.

— **Ügyforgalom a belvárosi rendőrségnél.** Debreczen közigazgatásának fontos szerve a belvárosi kapitányság, amely elkészítette múlt évi ügyforgalmának kimutatását. E kimutatás szerint az 1907. év folyamán nem kevesebb mint 21669 iktatott ügydarabot intézett el a belvárosi rendőrkapitányság. Igazán bá-

mulatosan nagy ez a szám s ha tekintetbe vesszük, hogy e rengeteg ügydarabot Jeney Miklós rendőrkapitány és Ozori István dr. rendőrfogalmazó intézték el, mindössze egy kezdő közigazgatási gyakornok és 1—2 napdijs segitségével, konstatálnunk kell, hogy derékas, mondhatni emberfeletti munkát végeztek. Ha készen volna már az a régen vajudó szervezeti szabályrendelet, nem kellene azt a pár derék hivatalnokot ily kemény munkára fogni, ami mégis csak a közérdek rovására menne.

— **Vadászás a megyében.** A megye községeiben és városaiban kiveszik részüket Nimród utódai a téli sportból. Folyik vigan a vadászás. Tegnap Böszörményben és Földesen volt nagyobb szabásu, a mely a kalommal 100 nyul és 10 róka volt a vadászok zsákmánya.

— **Dijnokok mozgalma.** Az állami dijnokok, ezek a legfáradhatatlanabb munkásai és mégis legsilányabban javadalmozott nélkülözhetetlen alkarrészei az állam gépezetének, belefáradva a mindennapi létért való küzdelembe, fölajdultak az élet terhének nehéz sulya alatt. Hogy jaj szavuk illetékes helyen meghallgatásra találjon a debreczeniek is megalakították helyi csoportjukat, csatlakozva a budapesti Országos Szövetséghez, hogy együttes erővel küzdjenek tarthatatlan helyzetök javításáért. Bár ha mielőbb siker koronázná az élet minden javait nélkülöző tábornak jogos kívánságát.

— **A kivándorlás hiénái.** A nagyváradi törvényszék „Anglo utazási iroda G. van Spijk” basei cég által küldött és kivándorlásra buzdító nyomtatványok eldobását és megsemmisítését rendelte el. A kereskedelemügyi miniszter most utasította a posta- és táviró hivatalokat, hogy a szóban forgó sajtótermékeket ne kézbesítsék, hanem a nagyváradi királyi ügyészséghez küldjék be.

— **Iskolaszéki bizottsági ülés.** A debreczeni református egyház iskolaszéke e hó 23 án csütörtökön délután 4 órakor az egyház tanácsstermében ülést tart. Tárnyak: Alakulás, Ormós Lajos tanító ügye s több fontos ügyek.

— **Nátha és szerelem.** Ki ne ismerne a „hápa”-t, mely ilyenkor télen oly gyakran hallható. Ez zavarja meg az urifü szellemes csevegését, a szerelmi vallomását, a primadonna énekét és a pertlis v. zérmagyar ódai lendülettel előadott szónoklatot. Ez a hapi... a tüszentés, a melynek nyomán előkell venni a sokat jelentő zebkendőt és pardont muszáj kérni. Egy ötletes német tudós kiszámította, hogy évenként 71,956-tal több hazasságot kötne évenként, ha az emberek nem volnának időként náthások s a nátha nem gátolná a szerelmes szívek találkozását, az érdekházasság megkötését. Ilyen fontos tényező az emberiség történetében a nátha, mely a mosóintézet tulajdonosokon kívül mindenkinek kellemtelen.

— **A százkét évig élt halála.** Nagyvárad város egyik legöregebb polgára volt Grósz Herman, százkétéves kázaló. A Pece-utca lakott nagy elhagyatottságban. Tegnap délután a házbellek megrémülve látták, hogy a földön fekve, arccal a földre borulva meghalt. Ertesítettek a halálesetről nyomban a rendőrséget, ahonnan Eleméry alkapitány és Dienes ellenőr mentek ki a helyszínre. Eleinte öngyilkosságra és gyilkosságra gondoltak, de aztán megállapították, hogy büntény nem forog fenn az öreget szélhűdés érte.

— **Zsebtolvajlás a piacon.** Papp Sándorné ujfehértói asszony bejött a debreceni piacra. Ott zsirnak valót vásárolt

s míg a városházához ment addig kilopták pénztárcáját, melyben 64 korona készpénz volt. Feljelentést tett a rendőrségen.

— **Birkózóverseny.** A Debreczeni Gazd. Akad. Sport egylete f. hó 26.-án d. u. 3 órakor, a Debreczeni Torna Egyesület torna termében az összes gazd. akadémiák részvétele mellett rendezte első birkózó versenyét. A versenyen Nagy Károly mester többszörös bajnok fog műbirkózást bemutatni.

— **Feltört konyha.** Fodor Zsuzsanna cseléd, legnagyobb meglepetésére tegnap feltörve találta konyháját. Onnan hiányzott 10 korona értékű evőeszköz és ruhanemű. Az esetet feljelentette a rendőrségen.

— **Meglopta az apját.** Horváth Bálint pesti diák apjától 120 koronát elloptott s ide Debreczenbe szökött. Apja feljelentésére elfogták s visszatoloncolják Budapestre.

— **Meghaltak.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Budaházy Ilona ref. 4 éves, Goldstein Károly izr. 1 és fél éves, Hadházy Károly ev. ref. 67 éves, Magyar Péter ev. ref. 69 éves, özv. Mészáros Sándorné ev. ref. 62 éves, özv. Fülöp Istvánné ev. ref. 76 éves, Verécsy János ev. 3 hónapos, Lugosy Gábor ev. 33 éves.

— **Libalopás.** Weisz Ferencz hajduszentgyörgyi kereskedő feljelentést tett a csendőrségen, hogy tőle Medvés Gábor és Laczka András odavaló napszámosok számos libát, tyukot és pulykát elloptak.

— **Royál nagykávóház** előkelő és társaságoknak legkellemesebb találkozó helye nagy választéku Buffet első rendű zene. Tisztelettel Hauer Bertalan.

Szabó-féle pármái Ibolya-szappan a szappanok ideálja. Rendkívül kellemes, lágy habzása, finom ibolya-illatú s bőrpuhító hatása olyan hogy egyetlen külföldi szappan sem versenyezhet vele. Készíti Szabó Béla piperesszappangyáros Miskolcon. Darabja 80 fillérért kapható: Debreczenben Jóna és Jóna, Rácz Herman droguistáknál, Márton Gyula, Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Benyáts E., Komlóssy L., Mentze H., Kálnai L., Füstös D., üzletében. Ujfehértón Trón Gyulánál. H.-Szoboszlón Körner Bélánál.

— **Gummi különlegességek** Györfi Sándor kötszerésznél Simonfi-u. 2 sz. a. ahol mindenféle kötszerek javítása és keztyük tisztítása eszközöltetik.

— **Éneklő madaraink** eleségét Kontsek Géza magkereskedésében szerezheti be legelőnyösebben.

IRODALOM.

Nyomorultak, gazemberek Tábori Kornél újságíró és Székely Wladimir rendőrfogalmazó a bűn világában élő alakokat és magát a bűnös Budapestet mutatják be „Nyomorultak és gazemberek” c. munkájukban. Az előszóban jelentik a szerzők, hogy nem tudtak a kiadókkal megegyezésre jutni, mert az anyagi rész nem nekik jutott volna. Tény, hogy ez a könyv jó üzleti vállalat s okosan tették, hogy maguk adták ki. Irodalmi értéke nincs a munkának, legteljebb jó forrásmunkája lesz annak, aki Budapest bűnös életéből valaha nagy koncepciójú művet akar írni. Eddig két kötet jelent meg. A könyvet az érdeklődők élvezettel forgathatják, rendőri embereknek pedig nagy-szerű nyeresége, hogy a különféle csirkefogók raffinnált fogásai kötetben vannak összegyűjtve. A legrosszabbul jártak a bűnösök, akikről a könyv szól, mert nekik új ötletekről kell gondoskodniuk, ha nem akarják azt, hogy könnyen hurokra kerüljenek. A kötetek ára 1 kor. Minden könyvkereskedésében és Schenk Ferenc főbizományosnál kapható Budapesten.

Elfogadták a revíziós tervet.

De nem az eredeti.

A pártközi konferencia.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, jan. 21.

Ma délután volt a nevezetes párt-értekezlet, amelyen félig eldöntötték a házszabályrevízió ügyét. Az értekezleten Justh Gyula elnökölt. A kormány részéről jelen voltak Wekerle, Apponyi gróf, Kossuth Ferencz, Andrássy Gyula, Günther Antal, Jekelfalussy, Josipovics miniszterek és az összes államtitkárok.

A meghívott horvát képviselők nem jelentek meg. Táviratot küldtek, melyben kijelentik, hogy a konferencián közös megállapodás folytán nem vesznek részt. A javaslat ellen állást foglalnak a képviselőházban. A táviratot a horvátok nevében Surmin György írta alá.

A konferencián ezután a napirendre tértek át.

Farkasházy Zsigmond szólalt fel legelőször, a ki nem tartja időszerűnek a házszabályrevíziót.

Justh Gyula javasolja, hogy a konferencia fogadja el az eredeti tervet.

Nagy Ferencz helyesli a tervet s elfogadja.

Ezután Hentz Károly felolvasta a revízió tervét.

Bánffy Dezső szükségét látja a házszabályok megváltoztatásának. Felmenti, hogy 1898-ban ő is foglalkozott ezzel a tervvel, azonban annak idején el kellett ejtenie azt, közismert okok miatt. A mi most szőnyegen forog helyesebb volna, ha azon a nyomon haladna, a melyen ő 1898-ban próbált elindulni.

Andrássy Gyula gróf reflektál Bánffy felszólalására. Válaszol Bánffynak, hogy miért szükséges a revízió. Tudja mindenki, hogy a jelenlegi házszabályok annyira primitívek, hogy néhány ember hónapokig megakaszthatja a tárgyalásokat. Most más veszedelem is fenyeget. Ilyen házszabályokkal a jövőndő parlament, mely az új választói törvény alapján gyűl össze nem munkálkodhatik, mert mint ismeretes vegyes elemek kerülnek be a képviselőházba s ezek az obstrukció örve alatt az országot a legválságosabb helyzetbe sodorhatják.

Főként azért szükséges a házszabálymódosítás, hogy a technikai obstrukciót megnehezítse. Ezután még hosszasan fejtegette Andrássy gróf a kérdés megoldását, amelyre nem a parlament, de az ország érdekei miatt szükség van.

Kmetty Károly elfogadásra ajánlotta a javaslatot.

Nagy Emil módosító indítványt adott be. Kívánja, hogy a Justh-féle terv elejtesse, a most folyó állami költségvetés letárgyalassék, a belügyi

javaslatok, választói jog reform tervezete az új házszabályok szerint tárgyalassanak s a végleges házszabályok az érintett kérdések után állapíttassanak meg.

Ezután heves jelenet következett. Farkasházy Zsigmond újbóli felszólalásával azt mondotta, hogy a pártközi konferencia közönséges komédia.

Erre Zichy Aladár gróf a király személye körüli miniszter, a ki szintén jelen volt, felpattant helyéről s hozzászólt.

Heves gesztusok között magyarázott valamit. Óriási zaj keletkezett az ülésen.

Az elnök erre hirtelen szavazásra tette fel a kérdést. A többség **Nagy Emil módosításával fogadta el a javaslatot.**

A revízió tervét még e héten terjesztik a képviselőház elé. Lehet, hogy már holnapután, amikor is nyomban tárgyalás alá veszik.

Az izgalmas pártközi értekezlet ezután véget ért.

TAVIRATOK.

A képviselőházból.

Budapest, jan. 21. A katonajavaslat ellen Bródy Ernő szólalt fel. Sürgette a perrendtartásról szóló törvény előterjesztését. P. Csicsó a javaslat ellen beszélt. Majd az elnök napirend módosítást ajánlott Szentiványi Árpád és Bozóky a pozsonyi villamosnak a napirendről való levételét indítványozta s az ülés 2 óra után véget ért.

Szengáz mérgezés.

Kecskemét, jan. 21. Ma reggel eszméletlen állapotban találták közös lakásukon Tomola Nándor 51 éves budapesti és Baranyi Ferenc 21 éves stájerlaki illetőségű vasöntőmunkásokat. Csakhamar rájöttek, hogy a munkások a tulfőtött kályhából kiömlő szengázban megfulladtak. A holttesteket délután boncolják.

Rejtelmes lövések.

Fiume, jan. 21. A tengerészeti akadémia hálótermébe ma ismeretlen tettesek revolverrel belöttek. A golyók a falba furódtak. A rendőrség megállapította, hogy a golyók Brauning revolveréből valók.

A Thaw-pör tárgyalása.

London, jan. 21. A Thaw-pör tegnapi tárgyalásán a bíró mindenekelőtt kihirdette, hogy a bíróság az államügyésznek a nyilvánosság kizárására irányuló indítványát elutasítja. Azután a vádlott feleségének, Thaw Elvine asszonynak a kihallgatása következett. Thawné elmondja, hogy Thawra milyen lesújtó hatást tett, a mikor megvallotta neki, hogy White öt műter nében önkivületi állapotát felhasználva, ártatlanságától megfosztotta. Thaw valósággal tombolt, majd felszólította, hogy kísérje el Newyorkba, ebédeljen vele a Waldorf-szállodában és aztán menjenek együtt a vámházba. Ő beleegye

zett ebbe. Thaw később Montekarlóban nagyon erős adag ópiumot vett be, de ellenméreggel megmentették az életét. Ezután elmondta, hogy White Thaw milyen gyalázó kifejezésekkel illette, ami férjét annyira dühbe hozta, hogy egyáltalán nem tudott többé magán uralkodni. Thawné vallomását Thaw és Whitenek a Martins étteremben való találkozásának és az arra következő tragédia ecsetelésével végezte.

Óriási hőség Viktoriában.

Melbourne, január 21. Az óriási meleg következtében számos ember életét vesztette. Viktoriában a meleg eddig nem tapasztalt hőfokra emelkedett. Legutóbb némileg enyhült a meleg.

Botrány a piacon.

Fiakkeres és a suhanc.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 21.

Alapos jelenetet rögtönzött a piacon tegnap egy fiatal fiú és egy bérkocsis. Lehuzták dulakodás közben egymás kabátját.

Ugy történt a dolog, hogy Novák János egy bérkocsin jött be a városba. Amikor a kocsirol leszállt, azt mondta neki K. I., hogy csapja be a kocsi ajtaját. Ez szót fogadott, de becsapás következtében a kocsi ablaka betört. Ez aztán egy kis változást jelentett.

K. I. bérkocsis üzni kezdte Novák Jánost, aki menekült az üldözés elől a Bika elébe. Innen a Dégenfeld térre. Novákot K. I. itt utolérte és dulakodás közben lehuzta kabátját s azzal eliramodott. Novák kénytelen volt kabát nélkül hazamenni.

Tegnap aztán felment a rendőrségre és elpanaszolta esetét. A rendőrség megindította a bérkocsis ellen a vizsgálatot, utcai botrány és kabátrablás címen. Az izgága bérkocsist a közeli napokban előállítják a rendőrségen.

Betörés a Rókus-kórház plébániáján.

A lelkes tiszthelyettese,

Veszedelemes látogató.

— Express tudósítás. —

Budapest, jan. 21.

Tegnap délután 4 és 8 óra között vakmerő betörést követett egy titokzatos tiszthelyettes a plébánia hivatalos helyiségében.

A plébános, Tihanyi Károly a főkapitányságon így mondotta el a betörést: — Délután nem voltam otthon. Hivatalomban csak Mikolai János szolgám tartózkodott. Régi és teljesen megbízható emberem.

Négy óra után eljött látogatásomra egy ismerősöm, egy fiatal tiszthelyettes, aki azzal ült le a hivatalban, hogy megvár, amíg visszajövök.

Szolgám erre a tiszthelyettest özsonával is megkinálta.

Később többen is kerestek, Mikolai kimegyt, hogy eligazítsa a dolgát, ezalatt a tiszthelyettes egyedül volt az irodában.

Később, amikor Mikolai visszament,

az egyenruhás látogató azt mondta, hogy meggondolta a dolgot, nem vár tovább és elment.

Csak jóval később, amikor már otthon voltam, azt tapasztaltuk, hogy íróasztalom fiókjából elloptak 50.000 korona értékű értékpapírt, egy másik íróasztalon kinyitotta az odaerősített vaskazettát és abból 12 korona készpénzt és a rókus plébánia vasszekrényének kulcsait lopta el.

Az értékpapírok a Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbank Részvénytársaságnak (Tükör utca 4) záloglevelei voltak, amelyek ugyanott kötvényezve is voltak, tehát nem értékesíthetők és így tulajdonképeni kár nincs is.

A plébános azt mondja, hogy van egy tiszthelyettes ismerőse, aki most már nem tiszthelyettes, mert betegség miatt kiszuperálták; a plébánosnak tanítványa, meg szokta látogatni, de a nevét nem tudja.

A detektívek most keresik a plébános tiszthelyettes ismerőseit.

TÖRVENYKEZÉS.

Drága ékszerek. Budapestről írják: Basa Péterné budapesti magánzónő, aki pénzkölcsönök és házeladások közvetítésével foglalkozik, 1904. októberében, mint a vádirat mondja, kihasználva dr. Barta Gábor fővárosi orvos szorult helyzetét, 600 korona kölcsön címén 340 korona értékű ékszert hitelezett neki. Később a hatszáz korona tartozásra nyolcváz korona helyett 480 korona értékű ékszert hitelezett, természetesen mindkét esetben váltó ellenében. Eljárási költség címén 20 koronát számított föl, azonkívül egy év alatt 90 korona kamatot vett. Basáné a 80 koronás váltót időközben eladta Reich Lujzának, aki 1906. januárjában a váltót peresítette. Barta meghatározott időben törlesztett a tartozásra, a hitelező Basa Péterné azonban a törlesztésül felvett összeg egy részét nem számította le a tartozásból. Szóval a mérleg a következő: dr. Barta 1400 koronás váltó ellenében 820 korona készpénzt kapott, törlesztett 690 koronát és adós 800 koronával. Az orvos ezért uzsora címén fejeleltette Basa Péternét, akit ma vont felelősségre Makuc bíró elnöklete alatt a büntetőtörvényszék.

REGÉNY-CSARNOK.

Küzdelem a becsületért.

80. **Bűnügyi regény.**

XXIV. FEJEZET.

Zsuzsa jövődölése.

Boszus és zavart is lettem egyszerre, mikor Solyomné furesa föltevését elmondta. Tisztában voltam azzal, hogy csak a levegőbe beszéltem, mert már többször volt alkalmam tapasztalni, hogy az emberek megítélésében gyakran nagyon el is szokta vetni a súlykot; mégis, mikor elindultunk a népünnepeyre, ösztönszerűleg kerültem Karsay kapitányt és tüntetőleg Solyomnéhoz szegődtem, nehogy ő legyen a kísértő. Így aztán Karsay kapitány Zsuzsa és Katához csatlakozott, akik természetesen nagyon megörültek neki.

A város főterén hemzsegett a nép. Sátorok állottak mindenfelé, roppant tolongás volt, a katonabanda és a polgári zenekar fölvaltva játszottak a nép nagy örömeire. Aztán megkezdődtek a versenyek: volt zsákverseny, póznamászás, egyáltalán szaladás, — de mindennél érde-

kesebb és mulatságosabb volt a számárverseny. Az egyik számár legalább tizszer ledobta a gazdáját s a lovas igyekvése, akit semmiféle kudarc vissza nem riasztott s a számár ravaszsága, amelylyel föl hagyta hátára ülni a lovast s mindjárt aztán szétrugott négy lábával és megint ledobta lovagját, — oly fölségesen kómiikus és mulattató volt, hogy én addig nevettem rajta, míg csak úgy csurogtak a könyeim.

(Folyt. köv.)

Üveg, tükör, porcellán és zománcozott edényeket a legolcsóbban árúit

Knöpfler Izidor

Csapó-utca 24.

Épület üvegezést és képkeretozést gyorsan és jutányosan eszközöl.

Edények kölcsönöztenek.

Tanuló felvétetik.

Donogán és Somessy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Óriási szőnyeg raktár!!

Függönyök, ágy- és asztalterítők, linoleum — bőrvásznak

Flanelltakarók.

Valódi perzsa szőnyegekben

óriási választék.

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni épi eszervezősége

(Piac-u. 72.) által kért ártatnak.

Szakszerű felvi gositással, tervezetekkel és költségvetéssel bárminek díjtalanul szolgál.

Világítástek, csillárok és szerelvények den választéka.

Telefon sz. 568. Telefon sz. 368.

| Répa vágók, Szecska vágók és Lánzos ekék. |

NÁNÁSSY LAJOS vaskereskedő

Debreczen, Csapó-utca 4. sz. Bankház

Ajánlja dusan felszerelt vasáru nagy raktárát legolcsóbb árban és a legjobb kivitelben

Öntött vaskályhák nagy választékban (most érkezett teljes kocsis rakomány.) Takarékos tüzhelyek, egy és két sütővel jótállás mellett, rudvasak, tengelyek, vaslemezek, vasbutorok, szén- és fatartók, kályhavédők, diszes kályha tálcák leszállított árban.

Konyha felszerelések, vadász fegyverek hozzá való kellékek, lágy és kemény srétek minden számban, Schlingeni finom zeckek, asztali kések, ollók, borotvák.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és tisztelettel közlik. — Becses pártfogást kér, tisztelettel

Nánássy Lajos.

Legjobb kályha ezüstfény.

A hölgyközönség figyelmébe!

Bécsi utamról hazatérve értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy a legújabb modellek, valamint a legkényesebb ízlést is kielégítő

derékfűző (mieder) üzletemet

megnagyobbítottam, dusan felszereltem, kész árukat nagy választékban raktáron tartok, továbbá mindenféle

divatos reform és csipő-fűzőket

pedig bármily kivitelben, rövid pár nap alatt a legpontosabban elkészítik.

A nagyérdemű hölgyközönség támogatását továbbra is kérem.

Maradok tisztelettel

Özv. Fodor Józsefné,

Piacz-u. 40., a Hungária kávéházzal szemben. Báró Josinezy-ház.

Kérje

Emmerling Adolf

gyáros

cotillon, tánoztura, knallbonbonok, jelmez kellékek, parókák, jelvények, papírsapkák, álarcok, papírhangszerek és teremdiszkekről szóló árjegyzékét.

BUDAPEST, Gróf Károlyi-utca 26.

Villamos Világítás és Erőátvitel.

Fényes világítás a Dr. Just Wolfram lámpákkal Lakások, kávéházak vendéglők, üzletek és kirakatok részére.

Berendezések szolid és a legkiválóbb szakszerűséggel készülnek.

T. cz. megrendelőimnek a „Dr. Just“ Wolfram lámpákat

félárban adom.

A legjobb hazai gyártmányu **Motorok** nálam rendelhetők meg.

Telefon, szobacsengő bevezetések jutányos áron

Fazekas Imre

Villamos-Világítási és Erőátviteli Vállalat, az egyesült izzólámpa villamossági r. t. képviselője Iroda és raktár Piacz-u. 77.

Telefon sz. 567.

Telefon sz. 567.

Uj Vasöntőde

és gazdasági g. pgyár
DEBRECZEN, Hortobágy malom mellett.

Elvállal mindenféle gépekhez, építkezésekhez, minta, rajz, vagy ócska után vasból vagy rézből ujat önteni, kívánatra megis munkálni. Mű kovács munkákat, esztergályozást, gépek malom javítását és átalakítását, uj tűszekrényeket lehető legolcsóbb árért vállalunk.

Saját gyártmányu kutszivaityaink és egyes alkatrészei minden nagyságban valamint használat de ujonnan javított szecskavágók, járgányok, oék, boronák, velőgépek stb. igen olcsón eladók. Gőz és cséplőgarnitúrák eladók és kisebb vagy nagyobbért elcsereáltetnek.

FÁI és BOZSIK.

Jó étvágyat

kap, ha a

KAISER-féle
fodormenta caramellákat használja.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva.

Nélkülözhetetlen emésztési zavaroknál, étvágytalanság, gyomorfájás stb.-nél. Frissítő és éltető szer. Csomag 20 és 40 f. Kapható Tóth Béla, Mihálovits Jenő, Grósz Nagy Ferencz, Murakózy László gyógyszerészeknél, Józsa és Jóna drogueriájában Debreczenben, Tron Gyula gyógyszerésznél Ujfehértón.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámlától váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb. Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére is.

As igazgatóság.

Központi női felöltő

áruházban

Simonffi-u. 2. szám (Városi bérház.)

Ahol a legelegánsabb, legmodernebb, a legújabb, divatosabb és a legizlésesebb Női felöltők, Kabátok, Színházi Belépők, Szörme beák

a legolcsóbban kaphatók.

Megrendelés szerint készülnek Saját varodámban divatos costumok, bluzok slafrokok és aljak a legszebb kivitelben, jutányos árban.

Saját termésű

O és uj hegyi fajborok

kaphatók 50 literen felől

Tóth Sándornál

Hunyady-utoza 26.

21. — 1908. eln.

Pályázat.

Debreczen szabad királyi város törvényhatóságánál az 1908. év első felében előreláthatólag két gyaloghajdu, 2 lovas rendőri, 10 gyalogrendőri, 2 mezőrendőri és 4 erdőri állás fog megüresedni.

A gyaloghajdu állás 480 k. évi fizetéssel, 80 k. laktérrel, a lovas rendőri állás 900 k. évi fizetéssel, 80 k. laktérrel, a gyalogrendőri állás 600 k. évi fizetéssel, 80 k. laktérrel, a mezőrendőri állás 600 k. évi fizetéssel és 80 k. laktérrel és az erdőri állás 500 k. évi fizetéssel van egybekötve.

Azonkívül ezen állások viselői téli és nyári egyenruhával is ellátatnak.

A mezőrendőrök kötelesek egy lovat saját költségükön beszerezni és tartani.

Az erdővédek szintén kötelesek egy lovat tartani, de fizetésükön felül még természetbeni lakást is élveznek és négy katasztrális hold földet is kapnak használatra.

Ezen állások az 1873. évi II. t. cz. 4 §-ának rendelkezéséhez képest fele részben igény jogosultsággal bíró kiszolgált altisztek részére vannak fenntartva.

Felhívom és értesitem ennél fogva mindazokat, kik ezen állásokat elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényeiket a polgármesteri hivatalban és pedig a közszolgálatban állók felettes hatóságok útján, mások pedig személyesen vagy postai úton bármikor beadhatják.

Debreczen, 1908. január 1.

Kovács József sk.

polgármester.

Apró hirdetések.

1) szögig 40 fillér, szontal minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál késsék válaszbélyeget csatolni.

Akár zongora, akár német órákat adok koronájával. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Nálam ne vegyen kőspénzért, mégis olcsóbb árakban kaphat férfi, fiu és leány felöltök, öltönyök, férfi és női ruhák, szőnyegek, paplanok, ágyterítők, Jäger ruhák, tükör, kép és butor nagy választékban Kaiser Salamon Hatvan u. 2.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Gép lakatos és vasesztergályos tarulók felvételnek Ehrenreich Sámuel Széchenyi-u. 47.

Igen jó helyen álló ház, egy utca és 4 kisebb udvari lakással, jó ivóvízű kuttal, közel a piacához, mely 10% jövedelmez, családi körülmények miatt előnyös fizetési feltételek mellett eladó. Czim a kiadóban.

Czigarettázók!

Nagy pénzmegtakarítás: „Verge“ egészségi szivarkahüvelyeket vásárolni

Harmathynál Fűvészkeret-utca 14.

100 Riz hüvely 14 kr.	100 Kling hüvely 08 kr.
100 Sorompó " 14 "	100 Kurucz " 12 "
100 Ambre " 12 "	100 Barna " 14 "
100 Pique " 16 "	100 Tiszti " 10 "
100 Progress " 10 "	100 Janina " 10 "
100 Hygie " 16 "	100 Kohinor " 10 "
100 Jyldisz " 16 "	100 Arany " 20 "
100 Piccoló " 25 "	100 Aranyparafa 20 "
100 db. Anti nicotin fadobozban 16 kr.	
250 " Anti nicotin " 35 "	
100 " Turul hüvely szipkával 20 "	
100 " Remek " füstlehtővel 20 "	
1 " Czigarettá töltő 6 "	

Varrónó, ki cosztüm készítésben is teljes gyakorlattal bír, uri házakhoz ajánlkozik, esetleg otthon is vállal. Czim Eliás Amália Arany János utca 60.

Vasesztergályos és géplaxatos tanoncok gépműhelybe felvételnek Deák Ferenc-utca 22.

Magán-detektiv ajánlkozik a legdiszkrétb megfigyelésekre és nyomozásokra Megbízhatóságról kezeskedve. Krámer József Iskola-u. 4.

Gépvárosók és kézimunkás leányok felvételnek. Goldstein Karolin Piacz-u. 61.

3-4 szobás lakást keresek fürdőszobával és hozátartozékaival május 1 re. Czim a kiadóba.

Asszonyok kiknek egész napjuk szabad, könnyű foglalkozást kaphatnak. Czim a kiadóban.

Egy 12-15 éves teljesen árva kis leányt örökbe fogadok. Varga u. 22.

Ermelléki új bor 60 hecto körül eladó. Értekezhetni e lap kiadóhivatalában.

Szöllőmunkás vinczellér nagyon előnyös feltételek mellett felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Bolthelyiség kiadó Miklós utca 22. sz. a második bolthelyiség kiadó. Értekezhetni ugyanott.

Egy ügyes kisasszony, ki mint elárusító is felvétetik özv. Borossy Gyulánánál Batyáni-u.

Keresek két szoba, tágas előszobával, a lakáshoz való mellékhelyiségekkel, gázbevezetéssel 1908. május elsejére lakást. Czim a kiadóban.

H.-Böszörményben a kupa réten 16 $\frac{1}{2}$ hold tanyaépületekkel ellátott búzatermő föld örök áron eladó. Czim a kiadóban.

Katz Sándorné maszirozásból diplomát szerzett és e terén kitűnő szakismeretet tulajdonított el. Massirozásokat a nap bármely szakában. Lakás József kir. h.-u. 13. szám.

Ugyes lapelárusítók felvétetnek a kiadóhivatalban.

Használt írógép megvételre kerestetik. Czim a kiadóban.

Uri házból való leány ki ügyes gépirónó ilyenek esetleg pénztárosrőnek ajánlkozik. Czim a kiadóba.

Délutáni irodai alkalmazást keres érettségizett fiatal ember. Czim a kiadóhivatalban.

2 szobás lakás garcon lakásnak vagy ügyvédi irodának alkalmas kiadó Csapó-u. 10. sz. alatt az emeleten.

A „Mezőgazdasági Bank

mint szövetkezet

DEBRECZEN, Piacz-utca 38. szám.

(Főposta mellett.)

Kölcsönöket folyósít:

Kezességi jótállás,

betáblázás,

életbiztosítási kötvény,

vagy értékpapir fedezet mellett.

Debreczen, 1908. január hó.

Az Igazgatóság.

Moskovits József

uriszabó divatterme angol és hazai szövetujdonságok raktára. A leg-elegánsabb uri ruha különlegességek elsőrendű szabóműhelye Piacz-utca 46. szám az udvarban.

Kulesár József

Bronzműves. DEBRECZEN, Szent-Anna-utca 6.

Készít mindennemű Sárgaréz és Bronzarukat, légszesz, acetylen és villamos esillárokat.

Csillárok átalakítását petroleum és légszeszről villamosra vagy légszesz és villamosra (combinálva.) Ujjá tisztításokat és minden e szakmába vágó javításokat elfogad gyorsan, szakszerűen és jutányos árak mellett eszközöl

a **Hazai gázizzófény** részv. társ. Debreczeni képviselője.

Allandó nagy raktár „Rádiumfény” és lefele égő gázizzótevekben, üveghengerek, legújabb öngyújtók és egyéb felszerelési különlegességeket

Gyönyörű fényű kirakat és utcái lámpákban. — Jókarban tartást jutányos árban elfogad.

Vérszegény ön?

Igyék „Adria-Gyöngyét”
vörös dalmát édesbor.

Egyedüli főraktár Váray József kereskedésében Debreczen, Városi bérpalota.

Mész

vaggonszámra a **Mezőtelegdi** vasutállomáson olcsó árban kapható.

Megrendelések a következő czimre intézendők:

Márkus Sándor

Vércsorog, pr. Mezőtelegd.

Kérje

Emmerling Adolf

gyáros

tűzjáték, lampion, fáklya és zászló árjegyzékét

BUDAPEST, Gróf Károlyi-u. 26. sz.

Telefon 6-39.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a jelen kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

Mechanikai üzletünket és nagy javító műhelyünket megnyitottuk.

A midőn kérjük a t. közönség szives pártfogását, vagyunk kiváló tisztelettel

Geller és Németh

Debreczen, Hatvan-utca 8. sz.